

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Avctoriare Et Svb Avspiciis ... Domini Gvilielmi IX. ...
Academiae Rectoris ... Ad Novi Magistratvs Academici
Inavgvrationem Iphis Calendis Ianvarii A. MDCCLXXXVIII
Celebrandam ... Invitat ...**

Münscher, Wilhelm

Marbvrgi, [1799?]

VD18 1332246X

§. VII.

urn:nbn:de:gbv:45:1-7906

Venimus iam ad argumentum, quod inter omnia praecipuum et gravissimum videtur. Inesse dicuntur Dialogo doctrinae, ab iis quae in Apologiis Iustini tradantur, non diversae modo, sed aperte etiam iis contrariae, quo discrimine in alium esse Dialogi quam Apologiarum auctorem certa ratione effici putatur. Haud pauca tamen, quae respondeam, adfunt. Primum consentientes me habiturum confido artis criticae peritos, si iudicium, quo libri uni scriptori attributi, ob sententiarum aliquarum diversitatem et repugnantiam ad diversos auctores referantur, curam et cautionem maximam postulare contendam. Vel acuti scriptores non semper sibi constant, contrariasque interdum sententias defendunt, vel ex memoriae aut attentionis vitio, vel ex animi quadam fluctuatione, vel ex studio sententiam suam lectorum captui accommodandi. Minus accurate igitur ageremus, saepissimeque falleremur, si hanc legem criticam scriberemus: Libri, quorum quaedam sententiae inter se pugnant, eiusdem auctoris esse non possunt. In primis ad eos scriptores, qui ea, quae scribant, diligenter expendere, et notionibus satis distinctis et definitis operam dare non solent, ista lex applicari sine aperto errandi periculo non potest. Nec igitur in ecclesiae Patres quadrat, quorum plurimos minus accurate in scribendo fuisse, neque semper sibi constare omnibus notum

το κτησαμένοι αυτοι μηδεν. το γαρ σατα τη Ιουδαιω και Συροι Φωνη, εκτατης εστι του δε της ενομα, εξ ου η ερμηνεια εφισ εκληθη, ταυτοι εστι σατα τη Εβραιων ερμηνευθειση Φωνη, εξ ου αμφοτερον των εισημιτων, εν ενομα ηνεται σκτατης Dial. p. 331.

tum est x). Praeterea alia accedit ratio, ob quam in scriptis Patrum facile evenire poterat, ut aliqua loca cum aliis pugnant. Amabant enim et amplectebantur fere omnes *εὐνομίαν*, animique sententiam dissimulare non dedignabantur, simulac eo modo finem suum certius tutiusque se affecuturos esse sperarent. Quod etiam de Iustino valere, Apologiae maioris diligens lector facile observabit. Quanta ibi cura studioque Iustinus capti paganorum se attemperat! Quam sollicitus est, ut quamlibet inter utramque religionem similitudinem ante oculos ponat, dissimilitudinem vero, quantum fieri poterat, celet! Comparat e. g. Mythologiam Graecorum cum fidei Christianae quibusdam capitibus, certe non eum in finem, ut eadem pari fide digna esse ostendat, sed ut pagani Christianis doctrinis minus offendantur, faciliusque his assensum praebeant *). Etiam si itaque clarissime monstraretur, inesse Dialogo cum Tryphone quaedam, quae in utraque Apologia dictis repugnent, nondum certa et liquida esset conclusio, Dialogum Iustino tribui non posse. Disquirendum potius esset, anne causae quaedam excogitari possint, quare auctor hic aliter quam aliis locis sit locutus. Tum demum, si eiusmodi causae reperiri nequeant, aut si tales repugnantiae occurrant, quae a viro, cui sanum sit sinciput, expectare nemo possit, valeret illa conclusio. Non igitur opus esset

x) In Apologia maiore occurrere descriptiones sancti Spiritus inter se pugnantibus observat ipse S. R. Langius et eis conciliandis operam navat ita tamen, ut sibi ipse non satisfacisse videatur l. c. p. 117, 118.

*) Apol. mai. p. 66 — 68.

effet, ut loca singula, quae pugnare inter se V. Langius existimavit, conciliemus, sed, ne quid deesse videatur nostrae disquisitioni, et hoc tentabimus.

§. VIII.

Primum iudicia, quae de graeca Philosophia feruntur, repugnare sibi putantur. Huius enim Philosophiae Apologiae cum laude et commendatione mentionem faciunt, Dialogi vero auctor eam contemnere et reprehendere videtur. — Verum enim vero etiam si veram repugnantiam his iudiciis inesse concedamus, nondum, uti iam praecedente §pho monuimus, sequeretur, alium quam Iustinum Dialogi esse auctorem. Rationes enim probabiles eaeque gravissimae reddi possunt, cur diverse Iustinus de Philosophia graeca iudicaverit. Attendendum enim est ad dispar consilium, quo isti libelli conscripti sunt. In Apologiis proposuerat sibi Iustinus, ab Imperatoribus eam indulgentiam et impunitatem, qua Philosophi graeci fruebantur, Christianis impetrare y). Nulla videbatur certior et tutior via, qua persuaderet imperatoribus, iniustus esse, quibus Christiani premebantur persecutiones, quam si ostenderetur, Philosophos graecos, quibus non impunitas solum concessa erat, sed qui magni aestimabantur, haud procul abfuisse a Christianorum sententia, eodemque quo hi modo Polytheismi insaniam derisissent. Ipse Iustinus non Imperatores tantum, quibus maiorem Apo-

y) Ostendit etiam Iustinus, quam iniquam sit, Philosophos Atheos tolerari, Christianos Deum summum profitentes puniri, Apol. mai. p. 55.